

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет психології та соціології
Кафедра педагогічної та вікової психології

СИЛАБУС

нормативної навчальної дисципліни

**ПЕДАГОГІЧНА ПСИХОЛОГІЯ ТА МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ
ПСИХОЛОГІЇ**

підготовки бакалавра
освітньо-професійної програми - Практична Психологія

Луцьк – 2021

Силабус навчальної дисципліни «Педагогічна психологія та методика викладання психології» підготовки бакалавра галузі знань: 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальність: 053 Психологія, освітньо-професійної програми Практична психологія.

Розробник: Вічалковська Наталія Калинівна, кандидат психологічних наук, доцент кафедри педагогічної та вікової психології.

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри педагогічної та вікової психології

Протокол 1 № 27 серпня 2020 р.

Завідувач кафедри проф.Гошовський Я.О.

@ Вічалковська Н.К., 2020 р.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни нормативна
Денна форма навчання	Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки	Нормативна
Загальна кількість годин -150 Кількість кредитів в- 5	Спеціальність: 053 Психологія Освітньо-професійна програма: Практична психологія	рік навчання - 3
ІНДЗ: професійно - орієнтоване завдання	Освітній ступінь: бакалавр	Семестр - 6
		Лекції - 30 год.
		Практичні - 32 год.
		Лабораторні Індивідуальні
		Самостійна робота - 80 год.
		Консультації - 8 год.
		Форма контролю: екзамен

II. Інформація про викладача

Вічалковська Наталія Калинівна

Кандидат психологічних наук

Доцент кафедри педагогічної та вікової психології

к.і.: +380951613206

natalia_natalia@ukr.net

https://scholar.google.ru/scholar?q=%D0%B2%D1%96%D1%87%D0%B0%D0%BB%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0+%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%B0%D0%BB%D1%96%D1%8F+%D0%BA%D0%B0%D0%BB%D0%B8%D0%BD%D1%96%D0%B2%D0%BD%D0%B0&hl=ru&as_sdt=0,5

<http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу

Курс «Педагогічна психологія та методика викладання психології» належить до циклу гуманітарних дисциплін, пов'язаних з пізнанням і використанням психологічного та особистісного потенціалу учня (студента) у процесі навчання, виховання, оволодінням соціальним досвідом. Дисципліна «Педагогічна психологія та методика викладання психології» - важливий курс психолого-педагогічного циклу, який навчає студентів розуміти закономірності психологічної діяльності людини у процесі розвитку і саморозвитку, виховання і самовиховання, навчання і

самонавчання. Вивчення теоретичного матеріалу супроводжується практичними заняттями, тренінгами, відеоматеріалами.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Педагогічна психологія та методика викладання психології» є вивчення психологічних закономірностей, характеристик, етапів, умов і критеріїв успішного протікання процесів засвоєння дітьми знань, моральних норм та принципів, формування їх світогляду та переконань.

Навчальний курс з педагогічної психології та методики викладання психології – це система лекційних та практичних занять, індивідуальної (ІНДЗ) й самостійної роботи студентів (СРС), консультацій, іспиту, вихідного інформаційного забезпечення, яка побудована на основі таких принципів: 1) достовірності інформації; 2) системності викладу матеріалу, який призначений для використання в педагогічній діяльності; 3) встановлення міждисциплінарних зв'язків; 4) планомірної взаємодії суб'єктів навчального процесу (викладачів і студентів). Такий підхід є можливим на основі поєднання лекційної інформації з практичними вправами семінарських занять, практичними заняттями та самостійною підготовкою студентів зі спеціально розроблених питань.

1. Пререквізити: Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з дисциплін «Загальна психологія», «Вікова психологія», «Соціальна психологія», «Патопсихологія», «Психологія сім'ї та сімейне консультування», «Експериментальна психологія», «Психодіагностика».

Постреквізити: Основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися на Асистентській науково-педагогічній практиці, курсі Психологія здоров'я та ортобіоз особистості, Сучасні методики навчання, Психологія розвитку професійної кар'єри та професійної мобільності.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета педагогічної психології та методики викладання психології – виявляти, вивчати та описувати психологічні особливості та закономірності інтелектуального та особистісного розвитку людини під час навчання та виховання.

Завданнями «Педагогічної психології та методики викладання психології» є формування знань у студентів об'єктивно оцінювати особливості організації навчально-виховного процесу сучасної школи, місце і роль учителя в ньому. Розвивати наукове і теоретичне мислення студентів, допомогти розкрити їм механізми і закономірності навчального та виховного впливу на особистість. Розробка психологічних засад удосконалення навчально-виховного процесу на всіх рівнях освітньої системи. Ознайомити студентів з особливостями педагогічної діяльності у закладах вищої освіти; теоретично ознайомити студентів з особливостями викладацької діяльності психолога; систематизація інформаційного масиву з методики викладання психології; означити відмінності викладання психології для студентів різних спеціальностей; визначити активні методи педагогічного впливу з метою активізації уваги, мислення та пізнавальної активності студентів; розкрити поняття «професійно важливі риси викладача психології»; практично застосувати теоретичні знання, пов'язані з викладацькою діяльністю.

3. Результати навчання (Компетентності)

У ході вивчення навчальної дисципліни студенти повинні набути наступних компетенцій:

Загальні компетенції:

- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
- Здатність генерувати нові ідеї (креативність)
- Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми
- Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Фахові компетенції:

- Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики
 - Здатність обирати і застосувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності.
 - Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну) з використанням науково верифікованих методів та технік.
 - Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.

- Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.
- Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.
- Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.
- Здатність усвідомлювати межі своєї компетентності та дотримуватися норм професійної етики.

5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(денна форма навчання)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекц ії	Практ. зан.	Сам. роб.	Конс ульт.	Форма контролю /бали
Змістовий модуль I. НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ ТА МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ПСИХОЛОГІЇ ЯК НАУКИ						
Педагогічна психологія та методика викладання психології як науково-практична дисципліна. Предмет, завдання та сучасний стан розвитку педагогічної психології. Структура педагогічної психології.	14	4	2	8		ДС 36
Загальна характеристика принципів дидактики і їхня реалізація в методиці викладання психології. Проблеми психічного розвитку особистості.	12	2	2	8		РМГ 36
Підготовка і проведення лекційних занять з психологічних дисциплін. Поняття про навчання та його психологічні механізми. Психологічний аналіз дидактичних принципів навчання. Особливості навчальної мотивації. Фактори, що впливають на ефективність навчання.	13	2	2	8	1	ІНДЗ 46
Семінарські практичні, й лабораторні заняття з психології. Психологічні особливості та загальні закономірності процесу учіння. Співвідношення процесів учіння та навчання. Структура учіння. Психологічні особливості процесу засвоєння знань, умінь і навичок. Показники уміння вчитися.	13	2	2	8	1	Р 36
Методи навчання психології. Сучасні методи активізації навчання. 1.Психологічні передумови формування у дітей уміння вчитися.	13	2	2	8	1	ДБ 46
Досвід організації інклюзивної освіти в Україні.	17	4	4	8	1	ІРС 46
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ПСИХОЛОГІЯ НАВЧАННЯ ТА ВИХОВАННЯ						
Виховання як процес формування цілісної особистості. 1.Підходи до визначення виховання, його закономірності. 2.Мета, принципи, форми і методи виховного впливу. 3.Поняття про моральність. Вчинок як одиниця моральної поведінки. 4.Самовиховання та його специфіка.	13	2	2	8	1	ТР 36
Психологічні особливості виховних впливів у дошкільному віці. 1.Вікові особливості виховання дошкільника. 2.Виховання і гра, виховання і трудова діяльність дітей дошкільного віку. 3.Критерії та показники вихованості дітей. 4.Зв'язок дошкільного закладу і сім'ї у вихованні дітей. 5.Психологія виховання дошкільників з порушеннями у поведінці.	17	4	4	8	1	ДБ 56

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ПСИХОЛОГІЯ ПЕДАГОГА, ПЕДАГОГІЧНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА ТА МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ВИКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН З ПСИХОЛОГІЇ						
Психологічна характеристика та складові педагогічної діяльності вчителя освітнього закладу. Методичні особливості викладання навчальних дисциплін з психології. Організація планування та розробка курсу з психології.	17	4	4	8	1	РЗ 36
Формування психологічної культури та розвиток педагогічних здібностей. Організація самостійної роботи студентів у навчанні психології. 1.Способи формування психологічної культури вчителя. 2.Психогігієна педагогічної діяльності. 3.Синдром професійного вигорання, його причини та способи подолання.	15	2	4	8	1	ТР 56
Психологія педагогічного співробітництва та психологічні аспекти роботи викладача з во, як організатора взаємодії в педагогічному процесі.	6	2	4			Р 36
Всього	150	30	32	80	8	406
Види підсумкових робіт						
Модульна контрольна робота						60
Всього годин/Балів						100

Інше: студенти, які пропустили заняття мають можливість відпрацювати їх, виконавши індивідуальні завдання, реферати.

Додаткові бали можна отримати також за підготовку статті, участь у конференціях, вебінарах, круглих столах, сертифікатних курсах (підтвердженням є наявність сертифікату)

5.ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

№з/п	Тема	Денна форма
		7
1	<p>Педагогічна психологія та методика викладання психології як науково-практична дисципліна.</p> <p>1. Викладання психології у XVIII–XIX ст. (Києво-Могилянська академія, Московський університет).</p> <p>2. Викладання психології у XIX ст. (навчальні плани середніх навчальних закладів Західної Європи та імперської Росії).</p> <p>3. Викладання психології на початку XIX ст. В імперській Росії.</p> <p>4. Викладання психології у XX ст. у середніх навчальних закладах Західної Європи.</p> <p>5. Викладання психології у: 18-19 століттях; у 20-му столітті; на початку 21 століття.</p> <p>Теми рефератів:</p> <p>Теорії навчання:</p> <p>1. розвивальне навчання (Л.С. Виготський, В.В. Давидов, Д.Б. Ельконін),</p> <p>2. поетапного формування розумових дій (П.Я. Гальперін),</p> <p>3. загального розвитку (Ш.О. Амонашвілі);</p> <p>4. проблемного навчання (О.М. Матюшкін);</p> <p>5. використання комп'ютерних технологій (Л.М. Проколієнко);</p> <p>6. ієрархічного проектування нових інформаційних технологій (Ю.І Машбиць, М.Л. Смульсон);</p> <p>7. колективного способу навчання (В.К. Дяченко).</p> <p>8. Теорія нейролінгвістичного програмування (Дж. Гріндер,</p>	

	<p>Р. Бендлер).</p> <p>9. Вальсфдорська школа Р. Штайнера.</p> <p>10. Теорія "вільного класу" (США).</p> <p>11. Способи управління навчанням: програмоване навчання, алгоритмізація, проблемне навчання, комп'ютерне навчання, навчальні заняття-діалоги тощо.</p> <p>12. Методи навчання (інциденту, ділових ігор, сугестопедії).</p>	
2	<p>Проблеми психічного розвитку особистості</p> <p>1. Принципи навчання психології.</p> <p>2. Вибір методів навчання, засоби та умови їх реалізації.</p> <p>Теми рефератів:</p> <p>1. Ретроспективний аналіз розвитку теорії методів навчання в вищому навчальному закладі.</p> <p>2. Нетрадиційні методи навчання у вищому навчальному закладі.</p> <p>3. Система принципів та методів проблемного навчання психології.</p> <p>4. Принципи та методи модульного навчання психології.</p> <p>5. Методи дистанційного навчання.</p> <p>6. Система принципів навчання в дидактиці.</p> <p>7. Бінарний характер процесу навчання..</p> <p>8. Основні компоненти процесу навчання.</p> <p>9. Структура діяльності викладача психології в навчальному процесі.</p> <p>10. Структура діяльності студента в навчальному процесі.</p> <p>11. Дидактична специфіка діяльності викладача і студентів в процесі навчання.</p> <p>12. Гностичні основи процесу навчання.</p> <p>13. Студент як суб'єкт навчальної діяльності.</p> <p>14. Методичні основи оптимізації процесу навчання.</p>	7
3	<p>Психологія навчання та виховання</p> <p>3. Міжпредметні зв'язки на заняттях навчальних заняттях з психології.</p> <p>4. Лекції.</p> <p>5. Нові лекційні форми.</p> <p>Теми рефератів:</p> <p>1. Методичні аспекти підготовки до лекції.</p> <p>2. Вибір назви теми та визначення мети лекції.</p> <p>3. Підбір і структурування матеріалу лекції.</p> <p>4. Складання плану і написання конспекту лекції.</p> <p>5. Початок, завершення та організація матеріалу лекції.</p> <p>6. Стель викладення, вибір рівня складності змісту і викладення матеріалу лекції.</p> <p>7. Підбір питань до змісту лекції. Роль наведення прикладів.</p> <p>8. Перевірка розуміння матеріалу студентами.</p> <p>9. Динаміка рівня уваги студентів на лекції.</p> <p>10. Конспектування матеріалу лекції студентами.</p> <p>11. Елементи риторики (Ф. Прокопович, М.В. Ломоносов та ін.).</p> <p>12. Структура доведення або аргументованого викладу навчального матеріалу.</p> <p>13. Основні логічні помилки на заняттях.</p> <p>14. Використання законів формальної логіки.</p> <p>15. Психолого-педагогічний аналіз лекційного заняття.</p> <p>16. Управління учбовою діяльністю студентів на лекціях.</p>	7
4	<p>Навчання та його психологічні механізми</p> <p>1. Методи програмованого навчання.</p> <p>2. Методи проблемного навчання.</p> <p>Теми рефератів:</p> <p>1. Управління учбовою діяльністю студентів на лекціях.</p> <p>Управління учбовою діяльністю студентів на семінарських заняттях.</p>	7

	<p>3. Психолого-дидактичний аналіз змісту і форм організації навчально-пізнавальної діяльності студентів на аудиторних заняттях.</p> <p>4. Управління учбовою діяльністю студентів на семінарських заняттях.</p>	
5	<p>Психологічні особливості та загальні закономірності процесу учіння</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Методи активного навчання: плюси і мінуси. 2. Програмоване навчання, проблемне та інтерактивне – що краще? 3. Адекватні ситуації для використання видів активного навчання: програмованого, проблемного, інтерактивного. <p>Теми рефератів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психологія активних методів навчання. 2. Методи програмованого навчання. 3. Методи проблемного навчання. 4. Методи інтерактивного навчання. 5. В яких навчальних ситуаціях доцільніше використовувати Методи програмованого навчання? проблемного навчання? інтерактивного навчання? 6. В чому суть методу „мозкового штурму”? до якого типу активних методів навчання його відносять? 7. Лінійні, розгалужені, адаптовані програми – яка з них має найбільше переваг? 8. В чому різниця між груповими та фронтальними видами інтерактивного навчання? в яких навчальних ситуаціях використовуються? 9. Знайти додатковий матеріал до теми „Активні методи навчання”, зокрема закордоном, які ще види самостійної роботи студентів застосовують в Німеччині, Франції, Англії, США, Китаї та ін. 10. Розробити план (структуру, послідовність) практичного заняття з використанням активних методів навчання на довільну тему в межах галузі психології. Підготувати частину цього заняття для демонстрації у групі. <p>Змістовий модуль 2. Методичні засади викладання навчальних дисциплін з психології та організації самостійної роботи з психології у вищих навчальних закладах</p>	7
6	<p>Своєрідність підготовки дошкільника до оволодіння учбовою діяльністю</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Місце методики викладання психології в системі наукового знання. 2. Місце методики викладання психології в системі психологічного знання. <p>Теми рефератів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Використання спостереження у методиці викладання психології. Щоденникові спостереження. Інтроспекція. 2. Особливості застосування експериментальних методів. Генетико-моделюючий експеримент. Діагностичні методи. 3. Методи обробки даних: кількісні та якісні. Інтерпретаційні методи: структурні та генетичні. 4. Анкета. Бесіда. Аналіз продуктів діяльності. Метод експертних оцінок. 5. Зв'язок методики викладання психології із загальною, віковою та педагогічною, диференційною, соціальною психологією, психологією праці, віковою фізіологією, педагогікою тощо. 6. Методика викладання психології і практика педагогічної діяльності. <p>Психолого-дидактичний аналіз змісту і форм організації навчально-пізнавальної діяльності студентів на аудиторних заняттях.</p>	7
7	Виховання як процес формування цілісної особистості	7

8	Психологічні особливості виховних впливів у дошкільному віці	7
9	<p>Психологія педагога та педагогічного співробітництва</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Самостійна робота з навчальної дисципліни. 2. Процес викладання як допомога в самостійній роботі студентів. <p>Теми рефератів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Методика реалізації міжпредметних зв'язків в процесі виконання курсової роботи. 2. Вимоги до конструювання індивідуальних форм навчальної роботи студентів. 3. Методичні основи роботи з підручником, науковою літературою, періодикою. 4. Типологія самостійної роботи студентів в сучасній дидактиці. <p>Психолого-дидактичний аналіз змісту і форм організації навчально-пізнавальної діяльності студентів в організації самостійної роботи.</p>	7
10	<p>Психологічна характеристика та складові педагогічної діяльності вихователя дошкільного закладу</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Контроль в основі навчально-виховного процесу в межах викладання психологічних дисциплін. 2. Проведення і фіксація результатів здійснення контролю за різними формами організації навчального процесу студентів. <p>Теми рефератів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дидактико-методичні основи самоконтролю. 2. Контрольно-регулюючий компонент процесу навчання. 3. Засоби здійснення контрольно-регулюючої діяльності викладачів в модульному навчанні. 4. Основні підходи до системи оцінки та контролю знань студентів у Болонської Декларації. 5. Методичні основи розробки навчальних тестових завдань на основі реалізації принципу диференціації. <p>Рейтингова система контролю.</p>	7
11	<p>Формування психологічної культури та розвиток педагогічних здібностей</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Професійно-особистісний рівень викладача психології. 2. Вимоги до викладача психології: підготовка та професійна кваліфікація. 3. Професійна спрямованість особистості викладача. 4. Види стилів та індивідуальний стиль діяльності викладача. 5. Підготовка викладача до навчального заняття. Система підготовчих дій. 6. Структура педагогічної діяльності викладача. <p>Теми рефератів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психологічні основи педагогічної оцінки, педагогічного такту, педагогічної етики. 2. Знання предмету викладачем, інтелект, ораторські вміння, 3. Ставлення викладача до критики з боку студентів, особистісні відносини з студентами. 4. Функції та ролі викладача психології. Психологічний супровід студентів. 5. Професійне вигорання та його профілактика. 6. Психолого-педагогічні особливості становлення й розвитку психологічної компетентності викладача вищого навчального закладу. 7. Сучасна психолого-педагогічна модель викладача вищої школи та передумови її формування 8. Типологія особистості викладача ВНЗ 9. Шляхи реалізації професійних якостей викладача ВНЗ 	10

Під час вивчення навчальної дисципліни «Педагогічна психологія та методика викладання психології» студентам пропонується виконання окремого виду наукової діяльності за вибором, наприклад, участь у наукових конференціях, олімпіадах, конкурсах з психології тощо.

Методичні вказівки до виконання самостійної роботи

Головна мета проведення самостійної роботи полягає у необхідності більш широкого огляду тематики курсу з використанням різноманітних рекомендованих матеріалів. Важливою складовою самостійної роботи студентів є виконання індивідуальних завдань.

Індивідуальні завдання мають на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці.

Для обов'язкового виконання студентам пропонується виконати такий вид поза аудиторної індивідуальної роботи як індивідуальні науково-дослідні завдання (11 завдань), кожне з яких окремо подається, захищається та оцінюється.

Метою індивідуальних науково-дослідних завдань є самостійна робота та опанування питань комплексної теми «Навчання», а також систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань студента з навчального курсу в цілому.

Порядок подання та захист індивідуального науково-дослідного завдання:

1. Виконана робота подається у вигляді мультимедійної презентації та/або скріплених аркушів формату А4 (реферату) з титульною сторінкою стандартного зразка і внутрішнім наповненням із зазначенням усіх позицій змісту завдання.

2. Творча робота подається викладачу, який проводить практичні заняття з даної дисципліни за два тижня до семестрового контролю.

3. Оцінка за роботу виставляється на заключному практичному занятті з навчальної дисципліни на основі попереднього ознайомлення викладача зі змістом індивідуального завдання та публічного захисту студентом.

4. Оцінка за роботу враховується при виведенні підсумкової оцінки (заліку) з навчального курсу. Оцінювання здійснюється в межах 40% від загальної кількості балів, тобто може складати від 1 до 40 балів.

Завдання та перелік першоджерел для самостійного опрацювання

1. Людина живе в суспільстві. Як вона реалізує в соціумі свою людську сутність?

Дусаविцкий А.К. Психология личности в социальном измерении // Практична психологія та соціальна робота. -2003.-№2-3.-С. 1-3.

3. Ознайомтеся із реабілітаційним тренінгом навчально-пізнавальних здібностей та визначте рекомендації з корекції посттравматичних станів та емоційної саморегуляції дитини.

Губенко О.В. Психологічна реабілітація дітей, що зазнали експлуатації у найгірших формах дитячої праці // Практична психологія та соціальна робота. - 2003. - №2-3. - С. 66-78.

4. Проаналізуйте, запропоновані авторами, підходи до психологічних властивостей: агресивності, самовпевненості, тривожності та емпатійності.

Кікінежді О. М., Кізь О. Б. Формування тендерної культури молоді // Практична психологія та соціальна робота. - 2007. -№10.-С. 19-33.

5. Проаналізуйте типи психологічного насилля стосовно дітей та відзначте відповідні види психологічної допомоги практичного психолога.

Сафонова Т. Я. Жестокое обращение с детьми. Обучение навыкам работы с детьми, пострадавшими от жестокого обращения // Практична психологія та соціальна робота.-2007. - №2. ~ С. 17-29; №3. - С. 26-36.

6. Проаналізуйте визначені особливості Чорнобильської катастрофи та їх вплив на процес формування моделей поведінки, які дозволяють ефективно адаптуватися до такого виду катастроф.

Швалб Ю. М. Мифологические основания моделей адаптации населения к последствиям Чернобыльской катастрофы // Практична психологія та соціальна робота. - 2001. - №1. -С. 31-33.

7. Усі ми час від часу переживаємо гнів як нормальну людську емоцію. Лише у 10% випадків у більшості людей гнів призводить до агресії у формі словесних чи фізичних спроб завдати шкоди людині, на яку ми гніваємось. Але в хронічно агресивних молодих людей зовсім протилежне є правилом. Ознайомтеся із тренінговою програмою (Центр досліджень з агресії при Сіракузькому університеті, США). Підготуйте для моделювання вправу, рольову гру для виявлення та контролю гніву.

Гольдштейн А. П. Тренінг контролю гніву // Практична психологія та соціальна робота. - 2003. - №4.— С. 61-76.

8. Вважається, що між рівнем міжособистісної атракції та рівнем самооцінки існує зв'язок, а також, що підвищення рівня міжособистісної атракції впливає на підвищення рівня самооцінки особистості. Запропонована програма надає можливість класним керівникам посилити свій вплив на дітей, тісніше згуртувати класний колектив, змінити внутрішні стимули поведінки окремих школярів, зменшити

Індивідуальні завдання виконуються самостійно із забезпеченням необхідних консультацій окремих питань з боку викладача.

Індивідуальна робота передбачає створення проєкту 2 типів складності.

Високий рівень складності – Професійно-орієнтоване завдання

(критерій оцінювання “відмінно”) – максимально 8 балів

Розробка силабусу спецкурсу в галузі психології.

1) Сформулюйте назву спецкурсу (вона має вирізнятися актуальністю та оригінальністю).
2) Розробіть програму навчального курсу за схемою В.М. Карандашева (кроки 1-5).
3) Врахуйте знання, отримані з курсу «Методика викладання психології у закладах вищої освіти» та методичні рекомендації до виконання Професійно-орієнтованого навчання розробити Силабус спецкурсу.

4) Висновки за результатами роботи представте у формі презентації інструктивно-методичних матеріалів спецкурсу.

5) Дедлайн – до завершення курсу (або до іспиту).

(критерій оцінювання “відмінно”) – максимально 7 балів

Розробка силабусу навчального курсу «Психологія».

1). Зайти на сайт університету.
2). Обрати на будь якому факультеті навчальний план Середня освіта.
3). Проаналізувати посеместрову кількість годин на вивчення навчального курсу Психологія.
4). Використавши знання, отримані з курсу «Методика викладання психології у закладах вищої освіти» та методичні рекомендації до виконання Професійно-орієнтованого навчання розробити Силабус навчальної дисципліни.

5). Дедлайн – до завершення курсу (або до іспиту).

Середній рівень складності

(критерій оцінювання “добре”) – максимально 6 балів

Навчальний проєкт, підготовлений студентами самостійно, представляє собою матеріали для навчального курсу з дисциплін «Загальна психологія», «Історія психології», «Соціальна психологія», «Вікова психологія», «Психологія спілкування», «Психологія сім'ї», розроблені на основі отриманих у межах курсу знань та навичок.

Як індивідуальне завдання може бути використана одна із нижче запропонованих тем з навчальної дисципліни.

Індивідуальна робота передбачає: наявність матеріалів з обраної теми (на магнітних носіях):

- вступу;
 - мета: що дізнається студент у межах теми;
 - завдання.
- переліку питань та літератури до теми;
 - основна (1-2 джерела);
 - додаткова (3-5 джерел);
 - ресурси Інтернет (1-3 джерела).
- Змісту питання:
 - у вигляді пакету слайдів;
 - словника з теми (дерево понять, визначення понять з посиланням на джерело);
 - огляду персоналій з теми (фото, біографічні дані, вклад у розробку питання);
- вправ для самостійного опрацювання матеріалу теми:
 - практичної роботи з проблеми (3 вправи);
 - від теорії до практики (2 вправи).
- професійно-орієнтовані інтерактивні завдання:
 - аналізу ситуацій;

- аналізу власного досвіду;
- практикуму (тест або вправа або приклад виконання);
- теми для подальшого обговорення;
- аналізу наукової статті (останні 2 роки видання / додати ксерокопію статті);
- підсумкового тесту з запропонованої теми (5 завдань).

Тематика доповідей та рефератів

1. Сучасний стан та завдання вікової психології.
2. Теорія Л.С.Виготського щодо розвитку вікової психології.
3. Суспільне середовище та його роль в психічному розвитку дитини.
4. Вікові і індивідуально-типологічні особливості відмінності між дітьми та їх причини.
5. Провідна діяльність та її розвиток у дітей немовлячого віку.
6. Вікові особливості розвитку психіки дітей дошкільного віку.
7. Пізнавальна сфера шестирічної дитини.
8. Психологічний зміст кризи дошкільника.
9. Характеристика психологічної готовності дитини до школи
10. Особливості спілкування молодших школярів з однолітками.
11. Формування у дітей вміння учитися самостійно.
12. Особливості мотиваційної сфери підлітка.
13. Вплив пізнавального інтересу на розвиток у дітей уміння учитися.
14. Особливості спілкування молодших школярів з однолітками.
15. Почуття дорослості у підлітковому віці.
16. Соціально-психологічні умови розвитку особистості підлітка.
17. Умови формування самостійності та відповідальності старших школярів в учбовій діяльності.
18. Психологічні особливості вибору професії та готовності старшокласника до професійного самовизначення.
19. Психологічні основи формування суспільної спрямованості особистості старшого школяра.
20. Особливості розумового розвитку та пізнавальних інтересів у старшокласників.
21. Міжособистісні стосунки старшого школяра у класному колективі.
22. Сучасний стан та завдання педагогічної психології.
23. Психолого-педагогічні умови розвитку активності школярів у різних видах діяльності.
24. Колектив учнів як фактор формування особистості школяра.
25. Проблема діагностики вихованості учнів у сучасній педагогічній шкільній практиці.
26. Психологічні основи морального виховання.
27. Самооцінка особистості та її місце у вихованні та самовихованні.
28. Навчальна діяльність як фактор розумового розвитку та формування особистості школяра.
29. Психологічна характеристика внутрішньої мотивації навчальної діяльності школяра.
30. Психологічна характеристика процесу засвоєння знань.
31. Управління формуванням знань, умінь і навичок при різних підходах до організації процесу навчання.
32. Психологічні проблеми комп'ютеризації навчання.
33. Педагогічне спілкування та його психологічні характеристики.
34. Педагогічні здібності та їх розвиток.

ІУ. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студента:

студент повинен отримати бали під час занять (враховуються бали за групову та індивідуальну роботу, виступи, дискусію, реферати, виступи на конференціях, круглих столах, вебінарах (наявність сертифікату) та підготовка статей з окресленої проблематики) якщо він присутній, або у час відведений для відпрацювання і консультацій).

Політика щодо академічної доброчесності:

Студент повинен дотримуватись академічної доброчесності:

Самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання;

Посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

Дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

- дотримання принципів та положень Етичного кодексу психолога (<http://nsj.gov.ua/files/1448287570%D0%95%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BA%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D1%81%20%D0%BF%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D0%B0.docx.pdf>)

За порушення академічної доброчесності (плагіат, фальсифікація, списування, обман тощо) здобувачі освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності:

повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування з Університету.

Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 25%.

Списування під час контрольних робіт та заліків заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв).

Політика щодо перескладання: усі заняття студенти відвідують згідно розкладу навчального процесу, однак, якщо студент має право на вільне відвідування, то може відпрацювати пропущені заняття під час індивідуальних консультацій або виконати письмово індивідуальні завдання (реферати, конспекти, підготовка статті).

У. Підсумковий контроль

Загальна оцінка «Педагогічна психологія» за курс складається як алгебраїчна сума оцінок за кожен з трьох модулів: балів, які отримує студент за навчальну діяльність – підготовку та виступи на практичних заняттях, виконання завдань самостійної роботи (40 балів). МКР оцінюється максимальною кількістю балів - 60. Якщо студент хоче покращити результат або отримав недостатньо балів, то він складає іспит, який оцінюється від 0 до 60 балів.

VI. Підсумковий контроль

На іспит виносяться питання, які потребують творчої відповіді та уміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх під час розв'язання практичних завдань. Іспит проводиться в письмовій формі і включає три питання: 1 питання теоретичне передбачає ґрунтовний аналіз окресленої проблеми, 2 – питання прикладне передбачає використання теоретичних знань під час вирішення практичних задач, третє питання творче – вимагає креативного підходу у вирішенні складної ситуації.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Для визначення успішності навчання використовуються контрольні заходи.

Контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання після закінчення вивчення дисципліни (семестровий контроль) або логічно завершених розділів чи модулів (проміжний контроль). Під час вивчення даної дисципліни використовується така форма семестрового контролю як іспит.

Питання до іспиту

1. Робота викладача, спрямована на попередження негативного впливу буденних психологічних знань на засвоєння наукових психологічних понять.
2. Рушійні сили психічного розвитку.
3. Поясніть, як може позначитися на якості знань відсутність чітких методологічних позицій при їх засвоєнні.
4. Методологічний принцип детермінізму. Особливості його реалізації при викладанні психологічних знань.
5. Методологічний принцип розвитку психіки в діяльності. Мета його реалізації при поясненні психологічних закономірностей.
6. Методологічний принцип єдності свідомості та діяльності, його значення в інтерпретації психологічних фактів.

7. Методологічний принцип дії зовнішнього через внутрішнє у психічному житті людини. Його значення в поясненні психічних явищ.
8. Значення наочності на заняттях з психології. Поясніть, з якою метою її використовують.
9. Вимоги до підбору і методики використання наочності на заняттях з психології.
10. Переваги демонстраційного експерименту як засобу унаочнення. Вимоги до його організації і проведення.
11. Поясніть, чим зумовлена необхідність активізації розумової діяльності студентів при засвоєнні знань з психології.
12. Психологічна сутність активізації мислення.
13. Переваги методу аналізу проблемних ситуацій перед іншими методами активізації розумової діяльності.
14. Необхідність контролю за якістю засвоєння психологічного матеріалу.
15. Типові помилки у знаннях студентів. Виявлення поверхового характеру психологічних знань.
16. Необхідність мотивації оцінки, що виставляється студентові за знання.
17. Критерії оцінювання знань учнів з психології.
18. Поясніть, чому недоцільно починати роботу над лекцією зі складання її плану.
19. Умови, від яких залежить вибір методу подання навчального матеріалу.
20. Оптимальна послідовність етапів роботи в підготовці лекції.
21. Основні моменти, на яких слід акцентувати увагу при поясненні питання про походження психіки.
22. Відмінності життєвих функцій психіки тварини і людини.
23. Основні моменти, на яких слід акцентувати увагу під час пояснення теми “Особистість”.
24. Принципово важливі моменти, на яких необхідно зупинитись, пояснюючи тему “Діяльність”.
25. Питання, на яких необхідно акцентувати увагу, пояснюючи тему “Колектив”.
26. Питання, на яких необхідно акцентувати увагу, пояснюючи тему “Спілкування”.
27. Принципово важливі моменти, які необхідно виокремити, пояснюючи тему “Увага”.
28. Важливі моменти, на яких необхідно акцентувати увагу, характеризуючи чуттєве пізнання.
29. Важливі моменти, на яких необхідно акцентувати увагу, характеризуючи абстрактне пізнання.
30. Модель актуалізації знань і прийомів активізації мислення при поясненні теми “Відчуття”.
31. Модель актуалізації знань і прийомів активізації мислення при поясненні теми “Сприймання”.
32. Модель актуалізації знань і прийомів активізації мислення при поясненні теми “Мислення”.
33. Модель актуалізації знань і активізації мислення при поясненні теми “Уява”.
34. Модель актуалізації знань і активізації мислення при поясненні теми “Пам’ять”.
35. Модель актуалізації знань і прийомів активізації мислення при вивченні теми “Почуття”.
36. Модель актуалізації знань і прийомів активізації мислення при вивченні теми “Воля”.
37. Модель актуалізації знань і активізації мислення при поясненні теми психологічних дисциплін.
38. Модель переходу до вивчення нового розділу курсу “Індивідуально-психологічні властивості особистості”.
39. Модель актуалізації знань і прийомів активізації мислення при вивченні теми “Темперамент”.
40. Модель актуалізації знань і прийомів активізації мислення при вивченні теми “Здібності”.
41. Модель актуалізації знань і прийомів активізації мислення при вивченні теми “Характер”.
42. Завдання викладання психології у вищому навчальному закладі.
43. Роль психологічних знань у професійній діяльності викладача.
44. Особливості психологічного матеріалу як об’єкта сприймання і засвоєння.
21. Рушійні сили психічного розвитку.

46. Стратегічні завдання при оволодінні психологічними знаннями.
47. Освітні програми, навчальні дисципліни і цілі навчання.
48. Принцип розвитку психіки в діяльності, його сутність і значення в поясненні психічних явищ.
49. Принцип єдності свідомості й діяльності та його роль у поясненні детермінант розвитку свідомості.
50. Характеристика основних підручників, практикумів і хрестоматій із загальної психології.
51. Характеристика методичної літератури з питань методики викладання психології.
52. Вимоги до підбору і методика використання образотворчої наочності у навчанні психології.
53. Словесна наочність, її види і методика використання на заняттях з психології.
54. Предметна наочність, її види і методика використання на заняттях з психології.
55. Принцип активності у навчанні, необхідність активізації пізнавальної діяльності при засвоєнні психологічних знань.
56. Форми опитування і методика його проведення.
57. Альтернативно-тестовий контроль знань з психології, його можливості й процедура проведення.
58. Форми контролю, рівні засвоєння психологічних знань і критерії їх оцінювання.
59. Мотивація оцінки, її дидактична функція.
60. Методичні аспекти підготовки до лекції з психології.
61. Методичні аспекти підготовки до семінарського заняття.
62. Методичні аспекти підготовки до практичного заняття.
63. Методичні аспекти підготовки до лабораторного заняття.
64. Види лекції та їх характерні особливості.
65. Типи занять та їх специфіка.
66. Індивідуальна та групова консультація, особливості її проведення.
67. Екскурсія, рольова та ділова гра.
68. Особливості наукової і навчальної дисципліни.
69. Самостійна робота студентів.
70. Роль читання і конспектування в пізнавальному процесі.
71. Характерні особливості соціальної ситуації розвитку підлітків.
73. Вимоги до формування змісту педагогічної діяльності викладача психології.
74. Значення психологічної освіти в соціалізації наступних поколінь.
75. Інформаційно-предметний зміст педагогічної діяльності викладача психології.
76. Освітньо-кваліфікаційні рівні підготовки психологів.
77. Навчальні плани і програми вивчення психологічних дисциплін.
78. Науково-методичний зміст педагогічної діяльності викладача психології.
79. Сутність інтеграції навчальних дисциплін.
80. Кабінет і кабінетна система навчально-виховного процесу.
81. Роль міждисциплінарних зв'язків у навчально-виховному процесі.
82. Складові психолого-педагогічного та духовного змісту педагогічної діяльності викладача психології.
83. Форми навчання і види навчальних занять з психології.
84. Особистісні властивості, педагогічні здібності, культурно-психологічна компетентність і педагогічна майстерність викладача психології.
85. Основний "інструмент" педагогічної діяльності викладача психології.
86. Шляхи і засоби підвищення ефективності викладання психології.
87. Арсенал стилів педагогічного спілкування і види педагогічного впливу викладача психології.
88. Організація самостійної роботи студентів.
89. Розробка структурно-логічної схеми за темою навчального заняття.
90. Поєднання процесів навчання, виховання й освіти у викладанні психології.
91. Зміст та співвідношення понять „розвиток” і „формування” в психології.
92. Основні фактори, що детермінують психічний розвиток.
93. Взаємодія навчання, виховання та розвитку.
94. Найважливіші закономірності розвитку психіки.

95. Поняття про соціальну ситуацію розвитку дитини.
96. Психологічні особливості розвитку дитини впродовж першого року життя.
97. Основні психічні новоутворення раннього дитинства.
98. Психологічні особливості особистості дитини дошкільного віку.
99. Гра як провідна діяльність дошкільника.
100. Характерні особливості соціальної ситуації розвитку молодшого школяра.
101. Основні фактори, що визначають психічний розвиток та формування особистості молодшого школяра.
102. Структура учбової діяльності молодшого школяра та шляхи її формування.
103. Місце та значення учбової і трудової діяльності в психічному розвитку молодшого школяра.
104. Динаміка психічного розвитку молодшого школяра . Розвиток пізнавальних процесів. Розвиток емоційно-вольової сфери.
105. Особливості взаємин молодшого школяра з дорослими (батьками, вчителями) та однолітками.
106. Характерні особливості соціальної ситуації розвитку підлітків.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всівидинавчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Рекомендована література

Основна

1. Нагаев Методика викладання у вищій школі. [Електронний ресурс]. Доступ до посібника: http://imanbooks.com/book_429_page_1
2. Дроздова І.П. Методика викладання, педагогіка та психологія вищої освіти: навчальний посібник. – Харків: ХНАМГ, 2008. – 142 с.
3. Юрченко В.І., Подоляк Л.Г., Психологія вищої школи: практикум. Навчальний посібник для ВНЗ. – К.: Каравела, 2008. – С.10-14.
4. Подоляк Л.Г., Юрченко В.І. Психологія вищої школи: навчальний посібник для магістрів і аспірантів.– К.: ТОВ" Філ-студія", 2006. – С.6-12.
5. Козаков В.А., Дзвінчук Д.А. Психолого-педагогічна підготовка фахівців у непедагогічних університетах: Монографія. – К.: ЗАТ «НІЧЛАВА», 2003. – 140 с.
6. Ананьев Б.Г. Человек как предмет познания. 1968
7. Асмолов А.Г. Психология личности. - М.1996
8. Бех І.Д. Особистісно-зорієнтоване навчання. Наук. Метод.посібник. –К.: ІЗТН, 2008.
4. Божович Л.И. Личность и ее формирование в детском возрасте. – М.: Просвещение, 1967. – 196 с.
9. Вікова та педагогічна психологія: Навч.посіб./ О.В.Скрипченко., Л.В.Долинська., З.В.Огороднійчук. та ін. –К: Просвіта. -416с.- 2013.
10. Власенко В.В. Вчителі – учні: психологія взаємних оцінних ставлень. К., 1994.
11. Воспитание детей в школе. Новые подходы и новые технологии. Под ред.Е.Щурковой –М., 1998.
12. Выготский Л.С. Психология – М.: Издательство ЭКСМО-ПРЕСС, - 2000
13. Глейтман Г. И др. Основы психологии: Пер. С англ. \Под ред. Большакова В.Ю., Дружинина В.Н. –СПб.: Речь, 2011.
14. Давыдов В.В. Проблемы развивающего обучения.. –М.:Педагогика, 1986.Гиппенрейтер Ю.Б. Общаться с ребенком. Как? Издание 3-е. М., 2011.

15. Заброцький М.М. Вікова психологія. – К.: МАУП, 2013.
16. Заброцький М.М. Педагогічна психологія. – К.: МАУП, 2012.
17. Зверева І.Д., Коваль Л.Г., Фролов П.П. Діагностика моральної вихованості школярів. –К., 1995.
18. Зимняя И.А. Педагогическая психология. – Ростов –на –Дону. «Феникс», 2017.
19. Кан-Калик В.А., Никандров Н.Д. Педагогическое творчество. –М.: Педагогика, 1990.
20. Коломінський Н.Л. Психологічні основи розвиваючого навчання. “Радянська школа” №3 –1979. –22-28
21. Кон И.С Психология старшеклассника. –М.: 2005
22. Кон И.С Открытие «Я» –М.: 1978
23. Крайг Грейс. Психология развития. – СПб.: «Питер», 2013. –24с
24. Кун Д. Основы психологии: Все тайны поведения человека. –СПб: прайм ЕВРОЗНАК, 2002.
25. Леонтьев А.А. Педагогическое общение. 2-е., перераб. Идоп.- Москва-Нальчик, 1996.
26. Леонтьев А.Н. Деятельность. Сознание. Личность. –М.: 1975
27. Лисянська Т.М. Педагогічна психологія: Навчальний посібник. –К. 2002.-212с.
28. Маркова А.К. Психология труда учителя. –М., 1993.
29. Митина Л.М. Психология профессионального развития учителя. –М.: Издво»Флинта», 1998.
30. Немов Р.С. Психология. Книга 2. –М.: Владос, 2006. –608с
31. Обучение и развитие. Под ред. Занкова Л.В. –М.: 1975
32. Обухова Л.Ф. Возрастная психология. М.: 2001. –228с
33. Орлов Ю.М. Восхождение к индивидуальности. –М.: 1995
34. Педагогика: педагогические теории, системы, технологии. Смирнова С.А. –М.: «Академия», 1999. –512 с
35. Первин Л., Джон О. Психология личности: теория и исследования. –М.: Аспект Пресс, 2000. –607 с
- Додаткова
36. Петровский А.В. Личность. Деятельность. Коллектив. –М.:1982
37. Подмазин С.И. Личностно-ориентированное образование. Запорожье, 2000
38. Психология и педагогика. Учебное пособие. Под ред. К.А. Альбухановой, Н.В. Васиной, Л.Л.Лаптева, В.А. Слостенина. –М.Изд-во „Совершенство”, 1998. -320с.
39. Райс Ф. Психология подросткового и юношеского возраста. –СПб: Изд-во «Питер», 2010.
40. Реан А.А., Коломинский Я.Л. Социальная педагогическая психология. –СПб., 1999.
41. Ремшмидт Х. Подростковый и юношеский возраст: проблемы становления личности.М.,1994..
42. Скрипченко О.В., Лисянская Т.М., Скрипченко Л.О. Психолого-педагогический анализ урока. К., 1999.
43. Талызина Н.Ф. Педагогическая психология. –М., 1998.
44. Фейдимен Дж. Фрейгер. Личность и личностный рост. –М.: 1994. -Вып. 1-4
45. Эриксон Э. Идентичность: юность и кризис / под ред. Толстых А.В. М.,2016.
46. Якунин В.А. Педагогическое общение.- М., 1998
47. Осухова Н.Г. Становление творческой индивидуальности педагога / Н.Г. Осухова // Педагогіка. – 1992. – № 3-4. – С. 53-57.
48. Панибратцева З. М. Методика преподавания психологии / З. М. Панибратцева. – М.: «Просвещение», 2005. – 187 с.
49. Пастушенко Н. М. Діагностування навченості. Гуманітарні дисципліни / Н. М. Пастушенко, Р. Я. Пастушенко. – Львів, 2000. – 126 с.
50. Педагогічні технології / О.С. Падалка, А.С. Нісімчук, І.О.Смолук, О.Т. Шпак. – К.: «Укр. енциклопедія», 1995. – 253с.
51. Петровский А.В. Психология / А.В. Петровский. – М.: Академия, 2000. – 512 с.
52. Попова М.В. Психология как учебный предмет в школе / М.В. Попова. – М.: ВЛАДОС, 2000. – 288 с.

53. Практикум по общей психологии / Сост. Т.И.Пашукова. – М.-Воронеж, 1996. – 176 с.
54. Психологические предпосылки групповых форм проблемного обучения / А.М. Матюшкин, А.Г. Петросян. – М.: Знание, 1981. - 84 с.
55. Психологический словарь / Под ред. В. В. Давыдова и др. —М.: «Просвещение», 1996.— 438с.
56. Психологія : [підручник для педвузів] / За ред. Г.С.Костюка. – К.: Вища школа, 1968. – 576 с.
57. Самошкіна Л. М. Вікова психологія : [навчальний наочний посібник з мультимедійним курсом] / Л. М. Самошкіна / Під ред. Чл.-кор. АПН України, професора Е. Л. Носенко. – Д.: Вид-во ДНУ, 2006. – 248 с.
58. Самошкіна Л. М. Психологічні особливості розробки on-line курсу «Психодіагностика» / Л. М. Самошкіна. Матеріали Міжнародної науково-методичної конференції «Методологічні засади дистанційного навчання» 17 листопада 2005р., – Дніпропетровськ: ДНУ, 2005.59. Самошкіна Л. М. Шляхи інтеграції матеріалів дистанційного курсу «Вікова психологія» в структуру індивідуального досвіду студентів / Л. М. Самошкіна, І. М. Шафоростов. Тези доповідей науково-практичної конференції «Нові технології навчання: психологічні проблеми / За ред. С. Д. Максименка, М. Л. Смольсон. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2007. – С. 34-37.
60. Смолкин А.М. Методы активного обучения / А.М. Смолкин. – М.: Высш. шк., 1991. – 176 с.
61. Столяренко Л. Д. Психология и педагогика для технических вузов / Л. Д. Столяренко, В. Е. Столяренко. Серия «Учебники для технических вузов». Ростов-на-Дону: «Феникс», 2001. – 512 с.
62. Талызина Н.Ф. Управление процессом усвоения знаний / Н.Ф. Талызина. — М.: «Просвещение», 1984. — 344 с.
63. Хруцкий Е. А. Организация и проведение деловых игр / Е. А. Хруцкий. - М. «Просвещение», 1991. —320с.
64. Юревич А.В. Психология и методология / А.В. Юревич. – М.: Институт психологии РАН, 2005. – 312 с.
65. Юри У. Преодолевая «нет» или Переговоры с трудными детьми / У. Юри. – М.: Мысль, 1993. -358с.
66. Association for Psychological Science /<http://psychologicalscience.org/>.
67. Psychological Exercises for Insight & Self-Awareness Groups /<http://www.wilderdom.com/games/PsychologicalExercises.html/>.
68. SQ4R Reading Method /http://www.wvup.edu/academics/learning_center/sq4r_reading_method.htm/.
69. Teaching Clinical Psychology: In-Class Exercises /<http://www-usr.rider.edu/~suler/inclassex.html/>.
70. www.psi.webzone.ru – психологічний словник
71. www.elib.org.ua – цифрова бібліотека України
72. www.psylib.kiev.ua – психологічна бібліотека Київського фонду сприяння розвитку психологічної культури
73. www.ncscho.org.ua – електронна енциклопедія психології
74. www.osvita.org.ua – освітній сайт
75. www.allbest.ru/union – союз освітніх сайтів
76. <http://chitalka.info> – студентська електронна бібліотека
77. <http://uk.wikipedia.org> – Вікіпедія: вільна електронна енциклопедія (українська)
78. www.ukrbook.net – сайт Книжкової палати України
79. www.lib.com.ua - електронна бібліотека
80. www.otrok.ru – електронна педагогічна енциклопедія
81. www.nbuv.gov.ua – Національна бібліотека України ім. Вернадського

ДОДАТКИ

Додаток А

Орієнтовна схема конспекту лекції

1. наявність конспекту, робочих нотаток.
2. оголошення теми, плану заняття.
3. наукове та методичне обґрунтування основних положень, що розглядаються.
4. чіткість, логічність, доступність викладання матеріалу.
5. реалізація основних принципів навчання.
6. зв'язок з попереднім матеріалом, міждисциплінарні зв'язки.
7. економне використання часу.
8. дотримання структури заняття, використання інноваційних форм та методів навчання.
9. характеристика робочої атмосфери заняття.
10. організація управління процесом навчання (підтримування інтелектуально-емоційного контакту з студентами; застосування різних прийомів та методів навчання)
11. мовлення викладача (логічність, доступність, емоційність, доказовість, впевненість).

Схема аналізу проведеного магістром лекційного заняття

У відповідності з розкладом " " _____ 20 _____ року проведено лекцію з предмету _____

Тема: _____

П.І.Б. магістра _____

Факультет _____

Спеціальність _____ Курс _____ Дата _____ Час _____

Група Кількість осіб Присутні _____

1. Науковий характер лекції. Влучність розкриття теоретичних положень, категорій, визначень. _____

2. Зв'язок теоретичного матеріалу з досягненнями практики соціально-педагогічної роботи. Популяризація досягнень вітчизняної науки, передового досвіду соціально-педагогічної роботи _____

3. Методичний рівень викладання: наявність плану лекції, його зв'язок з попереднім матеріалом, використання структурно-логічних схем, логічність і послідовність викладення матеріалу, аргументованість висновків _____

4. Практична спрямованість: орієнтація на зміст та завдання практичних (семінарських) занять з даної теми. Точність, визначення завдань і термінів їх виконання _____

5. Завдання для самостійної роботи студентів: їх наявність, влучність, доцільність, творчий характер повідомлення термінів та форми перевірки знань _____

6. Спільний стиль викладання: точність визначень, формулювань, емоційність, демократичність, володіння аудиторією, дисципліна _____

7. Мовленнєві характеристики: чіткість, легкість голосу, вдале інтонування, голосність, тональність _____

8. Рівень технічного забезпечення (використання ЕОМ, відео, проекційної апаратури, фонозаписів тощо) _____

9. Оцінка ефективності проведеної лекції. Побаження та зауваження _____

Дата _____

П.І.Б. рецензента _____

Підпис _____

Додаток Б

Орієнтовна схема конспекту практичного заняття

1. Тема заняття.
2. Мета заняття.
3. План.
4. Короткий опис роботи кожного пункту плану (питання, форми роботи, зміст).

Схема аналізу проведеного магістром практичного (семінарського заняття)

У відповідності з розкладом " _____ " _____ 200 року проведено практичне (семінарське) заняття з предмету _____

Тема: _____

П.І.Б. студента _____

Факультет _____

Спеціальність _____ Курс _____ Дата _____ Час _____

Група Кількість осіб Присутні _____

1. Наявність робочого плану практичне (семінарське) заняття _____
2. Визначеність мети, завдань практичне (семінарське) заняття, достатня діяльності вмотивованість студентів _____

3. Відповідність змісту практичного (семінарського) заняття програмі навчального курсу

4. Форма проведення практичного (семінарського) заняття _____

5. Форми оцінки знань, умінь та навичок студентів під час проведення практичного (семінарського) заняття. Доцільність їх застосування _____

6. Використання прийомів активізації пізнавально-пошукової діяльності студентів _____

7. Спрямованість практичного (семінарського) заняття на самостійну роботу студентів _____

8. Особливості стилю педагогічної взаємодії зі студентами _____

9. Оцінка ефективності проведеного практичного (семінарського) заняття

Побажання та зауваження _____

П.І.Б. рецензента _____
Дата Підпис

Додаток В

Орієнтовна схема аналізу заняття:

1. Тема і мета заняття: місце даного заняття у відповідній навчальній дисципліні; пізнавальні і виховні завдання; постановка перед студентами пізнавальної мети (завдань).
2. Підготовка студента-магістра до заняття: володіння навчальним матеріалом, використання фахової і методичної літератури, підготовка унаочення та ТЗН.
3. Науковий рівень заняття:
 - а) науковість викладу (правильність пояснень фактичного матеріалу, відповідність сучасному рівню розвитку науки і вимогам програми);
 - б) відповідність обсягу та змісту матеріалу вимогам програми;
 - в) розвиток в студентів умінь та навичок наукового пошуку, ознайомлення їх із способами наукової організації праці.
4. Методичний рівень заняття:
 - а) правильність вибору типу заняття, його структури, методів і прийомів навчання;
 - б) реалізація принципів навчання;
 - в) правильність застосування методів навчання відповідно до вимог педагогіки, психології, методики викладання (з'ясування досягнень і недоліків магістра);
 - г) педагогічний і психологічний ефект від застосування обраних форм, методів і прийомів навчання: дисципліна студентів, раціональне використання часу, якість засвоєння студентами навчального матеріалу, активність студентів, організація підтримки уваги студентів під час заняття;
 - д) поведінка студента-магістра під час заняття: вміння тримати себе, голос, тон, педагогічний такт (стриманість, вимогливість, чуйність);
 - е) засоби активізації розумової діяльності студентів, емоційна насиченість заняття, організація запам'ятовування навчального матеріалу.
5. Характеристика складових частин заняття: аналіз кожного етапу заняття з відзначенням позитивного і недоліків, їхні причини.
6. Загальні висновки :
 - а) досягнення мети заняття;

б)пропозиції і поради щодо покращення якості підготовки і проведення наступних занять;

в)рекомендована оцінка.

Результати обговорення оформляють у вигляді протоколу, який веде один із магістрів. У протоколі зазначається рекомендована оцінка за дане заняття. Обговорення навчального заняття проводить викладач. До кожного залікового виховного заходу студенти повинні підготувати розгорнутий план-сценарій.